

ւերժացի ի շուք և ի պարծանս սի-
րելի Ազգիս մերոյ : Ասեւ ի թեւս
ոսկեփետուրս կենսահրաւէրն Սահ-
մանադրութեան զյաղթանակս մրցա-
նակաց նորա տրդիւնաւորեալ կանգ-
նեցիք ի պաղպաղուն և ի զովացեալ
գագաթունս սրբաւայր լերին Սիւ-
նի , որով և յամենայն քարինս նորա
անջինջ քանդակեսցի Չեր անուն
Ազգասէր : յոր և մեք որդիքս քո եր-
ջանկացեալք պարծեսցուք յաւիտ-
եան :

Ս. ԲԱՐՍԵՂ ԱՅՈՋՄԱԼԸՆԱՆ
ՊՕԼՍԵՑԻ

Արշալոյս Արարատեան լրագիրը
իւր 782 թուովը սուրբ Սեբորայեան
գաղթոյի տօնախմբութեան Հանդի-
օին առթիւ քանի մի խօսք կ'ուզէ
Սիւնի , և կը ջանայ ջրել ինչ որ գրած
էինք մենք յիշեալ գաղթոյի արդիւն-
թացիցը վերայ : Արշալուսոյ արժա-
նապատիւ խմբագրէն չէինք յուսար
երբէք որ մեր գրածները չպարտու-
նէին կոչէ , վասն զի այս բառիս բուն
նշանակութեանը ներքեւ անձնական
կիրք և ատելութիւն կ'ենթադրի . և
անտարակոյս պիտի զգուշանայր այս
ծանր բառը արտասանելէ , եւ մեր
տուած տեղեկութեանցը ճշմարտու-
թեան վերայ ինքն ալ մեզ հետ պի-
տի համազուէր , երբ իմանայր թէ
զանոնք մեզ հաղորդողը իզմիրու ու-
սումնական խմբին մէջէն է , մանա-
ւանդ թէ ուսումնասէր Բնկերութե-
անքը դործիք մի , որ մտերմաբար
հաղորդած է մեզ ցուակից բլրավով
թէ մեզ և թէ իզմիրու ողջամիտ և
բարեպաշտ հասարակութիւնը հետ : Այլ
թողում յիշելու բիշ մասնաւոր գիրե-
րը : Արդոյ խմբագիրը երբ որ կարգայ
միւս ազգային լրագրաց մէջ եւս մի
եւ նոյն չպարտուի ինքնին , զորոնք գը-

րողները մեզի պէս հեռաւոր չեն ,
այլ բուն իսկ եղելութեան ականա-
տես , կը յուսամք որ քաղաքաւարու-
թեամբ ետ կ'առնու իւր ծանր խօս-
քը : Աւսումնական Սկիանեանի ճա-
ռը , զոր խօսեցած է Հռիփսիմեանց
վարժարանին մէջ , մէկդի առնելով
կրթութեան վերայ իւր յայտնած տե-
սիւները , կը ցուցնէ մեզ միանգա-
մայն անոր հոգին , որ մեր կարծիք-
ները կը հաստատէ : Արժեքը ոչ միայն
յիշեալ ճառին մէջ իւր մասն չունի ,
այլեւ գաղտնի հարուած մի եւս կը-
րած է , զոր մտադիր ընթերցողը միայն
կրնայ նշմարել : Այլ սպասենք պարոն
Սկիանեանի միւս ճառին զոր խօսե-
ցած է Սեբորայեան գաղթոյին մէջ ,
և երկու սեռի աշակերտաց քննու-
թեանց արդիւնքներուն . և այն ժա-
մանակ մեր տուած տեղեկութիւն-
ները կամ կը հաստատուի և կամ ետ
կ'առնուի իբրեւ սխալ բայց ոչ իբրեւ
զրպարտութիւն : Առ այժմ կը փու-
թամք բարեմիտ հասարակութեան
այս ալ ծանուցանել , որ ուսումնասէր
Բնկերութեան պաշտպանն եւ մեր
յօդուածոյն ճշմարտութիւնը ջրողը
Արշալոյս Արարատեանն է :

Յուլիս ամսոյ մէջ Տնօրէն Եղոր-
վոյ ընտրութեամբ Արժ . Վարդան
վարդապետը Ս. Աթուոյս Աւսում-
նարանին տեսուչ կարգեցաւ : Արժ .
Սատթէոս վարդապետը Թանգարա-
նի տեսուչ և օգնական նորա Արժ .
Սկրաիչ վարդապետը : Յիշեալ ե-
րեք սուրբ Հարք կը կազմեն նաեւ
Աւսումնական նոր խորհուրդը , որոյ
անդամ ընտրուած է նաեւ Արժա-
նապատիւ Բարդողիմէոս վարդապե-
տը , նոյնպէս և Տպարանի տեսուչ
Արժ . Խորէն վարդապետը , որ առ-
այժմ բացակայ կը գտնուի :

Առաջին նիստին մէջ Ուսումնա-
կան խորհուրդը իւր գիւտերն հետեւ-
եալ կերպով կողմէյ գաղտնի քուէ-
արկութեամբ : Ա՛րժ . Ս'կրտիչ վար-
դապետը՝ Ա'տենապետ . եւ Ա՛րժ .
Բարգոյնիմէսս վարդապետը՝ Ա'տենա-
դպիր ընտրուեցան :

ԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԱՐԴԱՐ ԶԱՔԱՐԻԱ ԳԵՂԱՄԵԱՆ

(Տես թիւ 7. էրես 106.)

Պատկառելի էֆէնտին , որ իւր
կարծեացը մէջ՝ զոր ունէր խոջենցին
տաղանդներուն վերայ , չէր սխալած .
հարցուց անոր ազգն ու երկիրը , և
թէ Պօլիս ի՞նչ գործքով կը զբաղի ,
ի՞նչ է իւր արհեստը : Գեղամեանը
բոլոր այս հարցմանս պատասխանը
այնպիսի լեզուով կը խօսէր , և իւր
տաճկերէն ոճոյն մէջ այնպիսի փափ-
կութիւն եւ ընտիր եւ ուսումնական
յատկութիւններ կը գործածէր , ու
բոլ վերայ էֆէնտին արմենալով հար-
ցուց , թէ տաճկերէն գրականու-
թիւնը ո՞ր սորված էր : Օգբարիայի
որդւոյն տուած պատասխաններէն
խիտ գոհ ըլլալով էֆէնտին , սկսաւ
իւր հարցմանց տեսութիւնը փոխե-
լով կրօնական կերպարանք մի տալ
անոնց . քանզի երթալով իւր վստա-
հութիւնը կ'աւելնայր պարոն Սար-
գարին վերայ , որու բնաձիր հան-
ճարն ու տաղանդը տեսնելով և կը-
ռահելով թէ օտար լեզուի գրակա-
նութեանը մէջ այնքան հմուտութիւն
ստացող ուսումնական մի , հարկաւ
իւր կրօնքին և հաւատալեացը մէջ
կատարեալ տեղեկութիւն ունեցած
պիտի ըլլայ , հակառակ ներկայ ժա-
մանակիս ուսումնասէր երիտասար-

դաց՝ որոնք միայն իրենց լեզուախօ-
սութեամբը կը պարծին առանց հիմ-
նական տեղեկութիւն ունենալու ի-
րենց կրօնքին վերայ : Հարցուց է-
ֆէնտին Գեղամեանին իւր ցած ու
մեղմ արտասանութեամբը .

— Կ'ուզեմ քեզ հարցում մի ընել ,
և կը խնդրեմ որ իմ տարակոյսս լու-
ծես : Դուք քրիստոնեայքդ ի՞նչ ըսել
կ'ուզէք երեք անձնաւորութիւն (Ա՛գ-
նոսի -էլ-է) տալով մի Ա'ստուածու-
թեան :

Գեղամեանը չչիտթեցաւ այս ա-
նակնկալ հարցմանս վերայ , սակայն
զգաց թէ սրբան ծանր խնդիր էր այն՝
նկատմամբ ժամանակին և առաջար-
կող անձին , որու ո՛վ ըլլալը դեռ ի-
րեն յայտնի չէր : Ուստի փութացաւ
քաղաքով սրութեամբ և խոնարհու-
թեամբ պատասխանել :

— Տէր , ես աշխարհական անձ մի
ըլլալով , այդպիսի կրօնական խնդիր-
ներու վերայ տեղեկութիւն չունիմ :

Իմացաւ էֆէնտին որ գիտնական
Հայը խոյս տալ կ'ուզէր կրօնական
խնդրոյ մէջ շաղուելէն , ոչ առ տգի-
տութեան՝ այլ խոնարհութեան :

— Չեմ հաւատար , կրկնեց էֆէն-
տին , որ դու Հայ ըլլալով , և մեր
լեզուին ու գրականութեանը այդ-
քան խորին հմուտութիւն ունենալով ,
քու լեզուիդ և կրօնքիդ անտեղեակ
գտնուիս . այդ անկարելի բան է : Կը
խնդրեմ ուրեմն , քու գիտութեանդ
չափուն համեմատ բան մի խօսիս ,
իմ տարակոյսս լուծես , որպէս զի իմ
ստատիկ բաղձանքս լեցուի :

Երբ տեսաւ Գեղամեանը որ ան-
կարելի պիտի ըլլայ անոր թախան-
ձանքը զանց ընել , միանգամայն եւ
պարտաւորութիւն համարելով չք-
ծածկել Ա'ստուծոյ խօսքը , այլ եւ ի
վերայ տանեաց եւս քարոզել , եթէ